

ПОЛИТИКА

Kršenja radničkih prava sve učestalija

<http://www.politika.rs/sr/clanak/464227/Krsenja-radnickih-prava-sve-ucestalija>

Dešava se da poslodavci koji primaju pomoć od države kroz minimalce taj iznos uplate svojim zaposlenima, a posle traže da im oni vrate veliki deo, upozoravaju stručnjaci za radno pravo

Srbija je zemlja u kojoj se sistematično krše prava radnika, to jest u kojoj vlada i kompanije ulažu aktivan napor da se slomi kolektivni glas radnika putem ugrožavanja osnovnih prava, ocena je Međunarodne konfederacija sindikata. I ovdašnje sindikalne organizacije priznaju da su radnička prava na nezadovoljavajućem nivou, i to najviše zbog toga što je na snazi, pre svega, restriktivan i loš Zakon o radu, poslednji put menjan 2014.

Iako je u ovoj godini trebalo da počne proces izmene zakona, da bi već u 2021. Srbija dobila novi, od toga zasad nema ništa, jer nisu formirane ni radne grupe.

Sindikati dotad koriste vreme za pripremu i analizu, a u Asocijaciji slobodnih i nezavisnih sindikata stalno upozoravaju na to da se pojedine zakonske odredbe sve vreme apsolutno krše. Jedna od njih, podseća Ranka Savić, predsednica ASNS, odnosi se na rad na određeno vreme koje zakonski može da traje maksimalno 24 meseca, izuzetno tri godine. Međutim, danas u Srbiji u mnogim mestima radnici na određeno rade i 10 do 15 godina.

– Na taj način nastaje armija izuzetno nesigurnih i uplašanih ljudi koji pristaju na sve da bi im ugovor o radu bio ponovo produžen. Radnici se najčešće žale i na kršenja radničkih prava iz oblasti Zakona o radu, gubitak posla, mobing... Zakon o radu, recimo, propisuje, četiri do pet razloga za gubitak posla, a danas je taj čin postao kao dobar dan poslodavcima, jer radnik vrlo lako ostaje bez zaposlenja – podseća Savićeva.

S tim je saglasan i Duško Vuković, potpredsednik Saveza samostalnih sindikata Srbije, koji uz to podseća i na problem nedovoljne informisanosti zaposlenih.

– Radnik danas ne može da pita kakvi su rezultati poslovanja kompanije za koju radi, kako bi ostvario neki bonus, nikako ne može da utiče na svoju zaradu. Obaška to što je preraspodela radnog vremena kojoj pribegavaju poslodavci nepovoljna po radnike, jer to utiče na njihovu veliku eksploataciju. Uz to danas je dovedeno u pitanje i kolektivno pregovaranje. U realnom privatnom sektoru tako nemamo gotovo nijedan kolektivni ugovor. Zakonom o radu je propisano da unija poslodavca kao potpisnik kolektivnog ugovora mora da ispunjava uslov da zastupa najmanje polovinu privrednih subjekata sa 50 odsto zaposlenih. Ovakva unija ovog trenutka ni u jednoj delatnosti privatnog sektora ne ispunjava taj uslov, pa je i teško ispuniti zakonski uslov da bi se dobilo prošireno dejstvo kolektivnog ugovora, a to znači da zasad nije moguće sprovesti zakonska pravila igre u privatnom sektoru – dodaje Vuković.

Da je u praksi mnogo kršenja radnih prava, potvrđuje i Olga Vučković Kićanović, stručnjak za radno pravo i medijaciju.

Ljudi joj se najčešće javljaju zbog mobinga, žale se na sindrom „punog stola”, da moraju da rade sve poslove kojim se firma bavi, često daleko ispod nivoa svojih kvalifikacija po sistematizovanom radnom mestu.

– Ako ne prihvate, prete im se otkazom ili slanjem na plaćeno odsustvo, koje se retko naknađuje preko zakonskog minimuma od 60 odsto. To bi zaista bio mobing, po slovu Zakona o sprečavanju zlostavljanja na radu. Ali, teško vreme nosi svoje breme i za poslodavca kao i za zaposlenog. Faktička situacija na terenu na neki način opravdava ovakve postupke, budući da je obim svih poslova u lancu toliko smanjen da ih jedan čovek može završiti u okviru radnog vremena. Ko nije ili ne prihvata da se prekvalifikuje u multipraktika, rizikuje da izgubi posao – priznaje Olga Vučković Kićanović.

Druga situacija zbog koje se zaposleni sve učestalije javljaju stručnjacima za radno pravo opasnija je i zahteva hitno procesuiranje.

– Dešava se da poslodavci koji primaju pomoć od države kroz minimalce taj iznos uplate svojim zaposlenim, a posle traže da im oni vrate veliki deo. Na taj način država, a zapravo poreski obveznici, pomažu poslodavce koji su u stvari „korona profiteri” – upozorava Olga Vučković Kićanović, dodajući da su se s ovim pitanjem u vezi mnogi zaposleni obraćali i Ministarstvu za rad, a i sam ministar je potvrdio da „dobija mnogo mejlova tim povodom, ali da zaposleni neće da svedoče”, pa je to, kako je kazao, nedokazivo.

– Ministar je u pravu da je to nedokazivo u oblasti radnog prava. Reč je o krivičnom delu iznude, koje se goni po službenoj dužnosti – podseća ona i dodaje da je za iznudu zaprećena kazna do 10 godina zatvora, pa bi se ovim problemom hitno trebalo pozabaviti, jer postaje masovna pojava.

Danas

Stranim kompanijama Srbija dala poslove vredne oko pet milijardi evra

<https://www.danas.rs/ekonomija/stranim-kompanijama-srbija-dala-poslove-vredne-oko-pet-milijardi-evra/>

Najveće i najskuplje projekte u Srbiji rade strane kompanije a kreditiraju banke iz njihovih zemalja na osnovu međudržavnih sporazuma.

Reč je o milijardama evra, koliko se država zadužila za izgradnju puteva, pruga i drugih objekata infrastrukture, a da pre toga nisu bili raspisani tenderi kako bi se izabrao najbolji izvođač niti je iko istraživao tržište da utvrdi cenu radova za koje će uzeti kredit.

To baca veliku senku na ocenu da je Srbija veliko gradilište jer će građani godinama otplaćivati sadašnje zajmove koji samo za desetak najvećih projekata iznose gotovo pet milijardi evra.

Za samo osam deonica autoputeva ili brzih saobraćajnica, ukupne dužine oko 330 kilometara, Srbija je uzela 2,42 milijarde evra kredita, a najavljuju se i novi poslovi za koje se već unapred zna i ko će ih raditi i čije banke će dati zajmove.

Tako su za projekte na železnici, pre svega izgradnji brze pruge od Beograda do Budimpešte, ugovorene za sada dve deonice ukupne vrednosti 930 miliona dolara.

Od Beograda do Stare Pazove, na modernizaciji pruge od četiri koloseka, dva za putnički sa brzinom do 200 kilometara i dva za teretni saobraćaj brzine do 120 kilometara, radove izvode kineske kompanije CRIC Co i CCCC a finansira kineska Eksim banka, dok deo od Stare Pazove do Novog Sada, 40,4 kilometara vredna 580 miliona dolara „pokriva“ ruska državna kompanija RŽD Internešenel a finansira se iz ruskog kredita.

Predsednik Srbije najavio je i da će Kinezima poveriti izgradnju četvorokolosečne pruge od Novog Sada do granice sa Mađarskom, vrednu 1,2 milijarde dolara koje će kreditirati Eksim banka.

Na železnici rade i domaće firme, pa je Energoprojekt zajedno sa francuskim Kolasom na jednom od retkih tendera, angažovan na izgradnji Tehničke putničke stanice Zemun, vrednoj oko 50 miliona evra i na rekonstrukciji pruge Jajinci – Mala Krsna koja košta oko 30 miliona evra a finansira se iz kredita EBRD.

Zanimljivo je da su i poslovi koji se finansiraju iz državne kase uspeli da uposle strane firme.

Tako je u velikom projektu izgradnje, u ovom trenutku oko 3.000 stanova za bezbednjake u sedam gradova, koji se iz budžeta finansira sa oko 100 miliona evra, na gradilištima u Vranju i Nišu angažovan turski Tasyapi.

Ostalo su, međutim, domaći građevinari, uključujući i Milenijum Grupu, koja je inače angažovana u velikim državnim projektima poput gasifikacije i Beograda na vodi, dok su je mediji svojevremeno vezivali i za rušenje u Savamali.

U toku su i radovi na komunalnim infrastrukturama u 14 gradova, od postrojenja za prečišćavanje voda do kanizacionih i vodovodnih sistema, koje kreditira nemačka razvojna banka KFW, a radovi su povereni uglavnom srpskim preduzećima, sa izuzetkom tri projekta u kojima su kroz konzorcijume angažovani austrijski Štrabag, nemački Siemens i francuska Veolia.

Bivši ministar građevinarstva i profesor u penziji Dragoslav Šumarac kaže za Danas da je takav odnos vlasti prema domaćim firmama uništio srpsku operativu koja u sopstvenoj zemlji više ne može da dobije ni status podizvođača, već je tek neka „treća ruka“.

– Srpski građevinari ne mogu ni troškove radne snage da pokriju, nekadašnji giganti poput Energoprojekta, Planuma, Puteva Užice, preživljavaju preko poslova u Rusiji, Aziji, Africi, dok je domaće tržište za njih zatvoreno. Taj model dodeljivanja poslova preko međudržavnih ugovora uveo je Dinkić, tako je građen most kod Borče. Tu nema tendera, ugovor je netransparentan, a firme koje na taj način dođu, oslobođene su svega, plaćanja carina, i drugih obaveza. Krediti koji se uzimaju verovatno jesu dugoročni, sa većim grejs periodom, ali zato pravi profit, „kajmak“ ubiru njihove kompanije jer rade po znatno višim cenama. U drugom krugu uz glavnog izvođača su firme bliske vlastima i tek su treća ruka naši nekadašnji giganti, koji od kada je ova vlast u Srbiji, ne dobijaju poziciju glavnog izvođača – kaže Šumarac i podseća na „slučaj Grdelica“ kada je domaći konzorcijum bio tek nešto malo skuplji od španske firme koja je dobila posao, ali je htela da uštedi zbog čega se gradilište nekoliko puta urušavalo pa je na kraju sve ispalo mnogo skuplje.

On dodaje da takva politika gradnje uništava i domaću radnu snagu, koja u stranoj firmi, bez obzira da li je reč o stručnjacima, zanatlijama ili običnim radnicima, postaju robovi. Kada se posao okonča, oni ostaju na ulici jer ih menadžment sigurno neće odvesti u Rusiju, Kinu ili Ameriku.

Na trasama Kinezi, Turci, Azerbejdžanci

Trenutno, u drumskom saobraćaju „živo“ je osam najvećih gradilišta od kojih samo na jednoj trasi, istina najmanjoj i najjeftinijoj, brzom saobraćajnici kroz Batočinu, dugu 35 kilometara i vrednu 150 miliona, radi preduzeće za puteve Kragujevac a finansira se iz budžeta Srbije.

Kineske kompanije Power construction i CCCC i Shandong rade na tri deonice – od Ostružnice do Bujanj potoka na obilaznici oko Beograda, dugoj 20,7 kilometara i vrednoj 207 miliona evra, zatim na autoputu „Miloš Veliki“ deo od Preljine do Požege, dug 21 kilometara za 450 miliona evra kao i na brzom saobraćajnici Iverak-Lajkovac, dugoj 18,3 kilometra i vrednoj 158 miliona evra. Te radove po međudržavnom sporazumu finansira kineska Eksim banka a deo troškova pokriven je i iz budžeta Srbije.

Na Moravskom koridoru, deo od Pojata do Preljine, dug 112 kilometara, radove izvodi Bachtel Enka iz Velike Britanije po ceni od 745 miliona evra uz mogućnost da se dodatnim poslovima vrednost uveća za 20 odsto. Novac je obezbeđen iz zajma Američke, britanske i multilateralne finansijske institucije i budžeta Srbije.

Turske banke kreditirale su započetu izgradnju deonice od Sremske Rače do Kuzmina na projektovanom auto putu Beograd Sarajevo. Za to je angažovana turska firma Tasyapi koja će za 18 izgrađenih kilometara dobiti 220 miliona evra. Takođe iz kredita turskih banaka rekonstruiše se put od Novog pazara dio Tutina, 20 kilometara za 24 miliona evra.

Najzad, autoput od Rume do Šapca i brzom saobraćajnicu Šabac-Loznica, ukupne dužine 77 kilometara i vrednu 467,5 miliona evra, radi azerbejdžanski Azvit.

U svim ovim projektima, strane kompanije su nosioci poslova dok su kao podizvođači u najvećoj meri angažovana preduzeća iz Srbije.

NOVI USLOVI ZA PENZIJU Muškarce čeka jedna promena, ali za žene je situacija POTPUNO DRUGAČIJA

<https://www.blic.rs/biznis/moj-novcanik/novi-uslovi-za-penziju-muskarce-ceka-jedna-promena-ali-za-zene-je-situacija-potpuno/k13nnlx>

Od 2021. važe nova pravila za penzionisanje žena, što znači da svaki zahtev koji dame podnesu posle 31. decembra ove godine podleže novim, rigoroznijim uslovima. S druge strane, uslovi za odlazak u redovnu penziju za muškarace ostaju isti, ali to nije slučaj i kada govorimo o prevremenom penzionisanju.

Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju izmenjen je 2014. godine. Od tada se za žene svake godine menjaju uslovi za penziju i to po pravilu da se starosna granica pomera u rasponu od dva do šest meseci godišnje. I tako sve do 2032. godine kada će dame moći da idu u penziju sa 65 godina starosti, dve godine duže nego danas.

Naredne kalendarske godine, dame tako u starosnu penziju mogu sa 63 godine i dva meseca života, umesto 63 godine koliko je potrebno da imaju za penzionisanje u 2020. godini. Potreban broj godina radnog staža ostaje isti i iznosi minimum 15 godina.

Uslovi za starosnu penziju od 2014. do 2032. godine

MUŠKARCI

65 godina starosti, 15 godina radog staža

*Uslovi za penzionisanje muškaraca isti su od 2014. do 2032.

ŽENE

2014.	60 godina starosti, 15 godina staža
2015.	60 godina i 6 meseci starosti, 15 godina staža
2016.	61 godina starosti, 15 godina staža
2017.	61 godina i 6 meseci starosti, 15 godina staža
2018.	62 godine starosti, 15 godina staža
2019.	62 godine i 6 meseci starosti, 15 godina staža
2020.	63 godine starosti, 15 godina staža
2021.	63 godine i dva meseca starosti, 15 godina staža
2022.	63 godine i četiri meseca starosti, 15 godina staža
2023.	63 godine i šest meseci starosti, 15 godina staža
2024.	63 godine i osam meseci starosti, 15 godina staža
2025.	63 godine i deset meseci starosti, 15 godina staža
2026.	64 godine i dva meseca starosti, 15 godina staža
2027.	64 godine i dva meseca starosti, 15 godina staža
2028.	64 godine i četiri meseca starosti, 15 godina staža
2029.	64 godine i šest meseci starosti, 15 godina staža
2030.	64 godine i osam meseci starosti, 15 godina staža
2031.	64 godine i deset meseci starosti, 15 godina staža
2032.	65 godina starosti, 15 godina staža

Nova pravila za dame jesu i ukoliko žele da idu u prevremenu penziju. Za ovu godinu uslov je 57 godina i osam meseci života i 39 godina staža. Za narednu je to 39 godina i četiri meseca staža osiguranja i najmanje 58 godina i četiri meseca života.

Promene i za muškarce

S druge strane, muškarci u starosnu penziju u narednoj godini idu po starom - sa 65 godina života i 15 godina staža upisanog u radnu knjižicu. Ima međutim, promena u ostvarivanju prava na prevremenu penziju.

Oni su, naime, ove godine u prevremenu penziju išli sa 40 godina staža osiguranja i najmanje 58 godina i četiri meseca života. Sledeće godine idu sa 40 godina staža osiguranja i najmanje 59 godina života.

Ono što je jedanko za oba pola jeste pravilo po kome i muškarci i žene mogu redovno da se penzionišu sa 45 godina staža, bez obzira na starost. Uslov je, naravno, da su im poslodavci sve vreme tokom 45 godina redovno uplaćivali doprinose.

VIŠE OD 30.000 GRAĐANA TUŽILO BANKE Neko traži povraćaj 1.000 evra, a neko i MNOGO VIŠE, ko je u pravu

<https://www.blic.rs/biznis/moj-novcanik/vise-od-30000-gradjana-tuzilo-banke-neko-trazi-povracaj-1000-evra-a-neko-i-mnogo-vise/8e1ctly>

Srpski sudovi zatrpani su sa oko 30.000 tužbi građana protiv banaka od kojih traže povraćaj novca uzetog kao troškove obradu kredita, a već su i doneta rešenja u korist građana. Kako u Udruženju Efektiva kažu banke te troškove naplaćuju nezakonito, dok se Narodna banka Srbije i udruženje Srbije ne slažu sa tim.

Prema navodima iz tog Udruženja, NBS smatra da banka ima pravo na naplatu troškova i naknada bankarskih usluga. Prema tom obrazloženju, odredba ugovora o kreditu kojom se korisnik kredita obavezuje da banci plati troškove kredita nije ništavan pod uslovom da ponuda banke sadrži jasne i nedvosmislene podatke o tim troškovima.

Prema rečima Dejana Gavrilovića iz Efektive, sudeći po presudama, zakon je na strani građana a ne banaka, a neke banke su već posle prvostepenih presuda isplaćivale novac i u pitanju su manje sume, što se tumači time da na taj način žele da izbegnu prinudno izvršenje.

Kako kaže, troškovi obrade kredita naplaćuju se procentualno, od 0,5 odsto do 1,5 odsto od iznosa kredita kod stambenih, do čak 15 odsto kod keš i gotovinskih kredita, pišu Novosti.

- Nije logično ni ako dva klijenta uđu u banku i jedan uzme kredit od 1.000 evra a drugi od 10.000, pa banka prvom naplati 20 a drugom 200 evra, jer se ne vidi u čemu je tolika razlika da se obavi posao sa jednim i drugim klijentom - objašnjava Gavrilović i dodaje da je nejasno u čemu se ogleda trošak banke oko obrade kredita. Smatra da bi banka klijentu prilikom naplate trebalo da objasni da je koliko je obrada kredita koštala recimo papira, struje, tonera i slično...

NBS: Troškovi obrade da, ali pod jasnim uslovom

Narodna banka Srbije u saopštenju dostavljenom Tanjugu, ističe da je Zakonom o zaštiti korisnika finansijskih usluga propisano da ugovor o kreditu mora da sadrži vrstu i visinu svih naknada koje padaju na teret korisnika kredita.

- Važno je ukazati da naknade i troškovi u vezi sa realizacijom kredita, kao što su troškovi obrade, praćenja i administriranja kredita, koje banka naplaćuje od korisnika, ulaze u obračun efektivne kamatne stope - piše u toj izjavi Centralne banke.

Navode i da je zakonska obaveza banke da te troškove jasno predoči korisniku u predugovornoj fazi, odnosno, iskaže u ponudi, kako bi korisnik na transparentan način bio upoznat sa svim troškovima koji padaju na njegov teret.

Iz NBS podsećaju da u stavu Vrhovnog kasacionog suda stoji i da ti troškovi kredita mogu biti iskazani u procentualnom iznosu i da se naplaćuju samo kroz obračun efektivne kamatne stope. Prema tom saopštenju, Centralna banka ne može da komentariše sudske odluke kao ni posledice tih odluka koje se, između ostalog, odnose i na rad sudova.

U Udruženju banaka Srbije navode da banke nemaju nikakvu dilemu oko toga da su naknade za troškove obrade kredita zakonite. Kažu i da je Srbija jedina gde je u toku kampanja za podizanje tužbi protiv banaka, iako se naknade za ovu uslugu uredno naplaćuju i u drugim zemljama.

Naslednici imovine u problemu: Plaćaju porez dva puta

<https://nova.rs/vesti/biznis/naslednici-imovine-u-problemu-placaju-porez-dva-puta/>

Da li je pametnije platiti porez na imovinu preminulog ili sačekati okončanje ostavinske rasprave i potom platiti dug po novom rešenju? Na ovo pitanje naslednici najčešće ne znaju odgovor, ali se često dešava da će, šta god da izaberu, na kraju - platiti više. Na jedan od ovakvih slučajeva ukazao je i Beograđanin koji se požalio "Efektivni" da je upravo dobio rešenje o duplo razrezanom porezu, iako ga je prethodno platio na ime preminulog oca.

Ostavinske rasprave koje se oduže naslednike suočavaju sa mogućim problemom oko plaćanja poreza na imovinu.

Pojedini se odluče da dug namiruju u ime preminulog, kako posle, kada postanu i zakonski naslednici, ne bi morali da plate zaostali dug i to sa kamatom.

Često takav savet dobijaju i na šalteru lokalnih poreskih uprava.

Međutim, nekada se desi da bude "skuplja dara nego mera" – pa im poreznici zaračunaju da ponovo plate ono što je već plaćeno.

Upravo takav slučaj desio se i Beograđaninu kome je poreznik savetovao da plaća dug za preminulog oca, da bi po okončanju ostavinske rasprave dobio rešenje i na ime perioda koji je – namirio.

Očigledno, poreznici u tim slučajevima često računaju da je imovina nasleđena od momenta smrti, a ne od trenutka kada je sud doneo rešenje o nasleđivanju. A na plaćen porez – zaborave.

Advokat Svetlana Pavlović iz Beograda za Nova.rs objašnjava da porez na imovinu nastaje u momentu sticanja imovine.

To znači da od momenta donošenja rešenja o nasleđivanju, porez na imovinu glasi na naslednika, a ne na ostavioca.

"U međuvremenu, naslednik može da plaća porez na ime ostavioca, jer na taj način izbegava obračunavanje kamate. Ali, sa druge strane ukoliko se desi da poreska administracija nakon dostavljanja rešenja ponovo obračuna i taj period, naslednik mora da traži preknjizavanje i poreska administracija to mora da uradi", ističe Svetlana Pavlović.

Druga opcija za naslednika je da sačeka rešenje o nasleđivanju.

U tom slučaju, kako navodi Pavlović – plaća se zaostali porez, samo sa dodatnom kamatom, koja nije visoka.

“U svakom slučaju porez mora da se plati, ali poreska administracija ne može već uplaćeni porez ponovo da obračunava naslednicima. Ako, pak, dođe do toga, zahteva se preknjižavanje koje ne traje dugo i po kojem se relativno brzo postupa”, pojašnjava Svetlana Pavlović.

Kako da ne platite više nego što morate

Kada je reč o plaćanju poreza na imovinu generalno – ne samo po osnovu nasleđenih nekretnina, postoje situacije kada je moguće uticati na iznos koji poreske vlasti “razrežu” po rešenju.

To svakako nije situacija na tržištu nekretnina – poreski obveznik ne može da utiče na cenu i promet nekretnina na konkretnoj opštini u kojoj živi, što inače utiče na konačnu visinu ovog nameta. Ali, jeste, na primer, adresa na koju je prijavljen.

Jelena Holcinger, stručnjak na švajcarskom programu Reforma poreza na imovinu, za Nova.rs ističe da je prijavljivanje poreza na imovinu obaveza građanina koji je dužan da podnosi sve informacije od značaja za utvrđivanje poreske obaveze.

“Ukoliko neko kupi nekretninu, porez na imovinu će biti manji ako se i prijavi na toj adresi. U suprotnom – ne obračunava se poreski kredit, i tada je i iznos poreza na imovinu veći”, objašnjava ona.

Takođe, značajno veći porez na imovinu može i da stigne, na primer, ako je neko nadogradio deo kuće, a nije to prijavio.

“Lokalne samouprave u slučaju da obveznik nije prijavio ovakvu promenu u broju kvadrata, mogu i do pet godina unazad da zaduže poreskog obveznika za porez na imovinu”, ističe Jelena Holcinger.

Korona ubija muzičku industriju: Šest meseci bez prihoda

<https://nova.rs/vesti/biznis/korona-ubija-muzicku-industriju-sest-meseci-bez-prihoda/>

Pandemija koronavirusa je ubedljivo najviše pogodila muzičku scenu. Otkazani koncerti, pad prihoda, problemi su sa kojima se muzička industrija bori još od marta, a još uvek ne postoje naznake da će stvari promeniti na bolje. O ovim i sličnim problemima, u emisiji “Probodi se”, govorili su Zdravko Vulin i Dragan Novičić, pokretači proglašenja “Spasimo muziku”.

“Našu inicijativu su podržali nekid od najvećih festivala u Srbiji, Egzit, Arsenal Fest, Love fest. Mi ne tražimo privilegije, već pravo na rad, rešenje sa Vladom Srbije. Ovde se ne radi o nekom malom broju javno poznatih lica, već i o radnicima u muzičkoj industriji. Onih koji vuku kablove, nemaštaju scenu, prodaju karte.

Reč je nekoliko desetina hiljada ljudi, koji su već šest meseci na rubu egzistencije. Još teža okolnost je to što oni ne znaju kakva će biti situacija u mesecima ispred nas. Moramo pronaći način kako da funkcioniše muzička industrija i da pronađemo neki model mera kako da ti ljudi da žive dok se situacija ne normalizuje”, navodi Vulin, dodajući da su predstavnici inicijative “Spasimo muziku” pripremili predloge mera kako da država spasi muziku.

“Tražimo uslove u kojima možemo da živimo i radimo. Ako ne postoje uslovi zbog pandemije, onda neka se pravila odnose na sve, a ne samo na muzičku industriju. Samo želimo pravo na rad. Nema vremena da se čeka, želimo da dobijemo jasne kriterijume na mestima gde se donose odluke”, poručuje on.

“Tražimo da svako radi svoj posao”

Vulin ističe da svako treba da radi svoj posao – Krizni štab, Vlada Srbije, kao i muzičari.

“Tražimo da se ovaj problem detektuje i da se pronađu uslovi pod kojim možemo da radimo. Ako već ne možemo, onda tražimo paket preciznih mera, gde neće biti privilegovan određeni broj estradnih ličnosti. Imamo niz predloga koji su odlični, tražimo hitan sastanak. Za sada nas niko osim medija nije kontaktirao. Ukoliko ne dobijemo poziv, mi ćemo, verujem, pronaći način da se izborimo za svoja prava”, napominje Vulin.

Njegov kolega Dragan Novičić, dodaje da je pogrešna percepcija da muzičku industriju čine samo ljudi koji se nalaze na bini.

“S obzirom da se ne vidi rešenje, mi apelujemo da nam se na neki način pomogne. U zemljama u susedstvu se organizuju koncerti sa jasno određenim merama koje podrazumevaju distancu u odnosu na kapacitet prostor. Mi upravo o tome pričamo i to bi i nama odgovaralo”, poručuje on.

Od 12. oktobra zdravstvene ustanove se registruju u APR

<https://nova.rs/vesti/biznis/od-12-oktobra-zdravstvene-ustanove-se-registruju-u-apr/>

Svi podaci o zdravstvenim ustanovama od ponedeljka, 12. oktobra nalaziće se u novom registru u Agenciji za privredne registre.

Agencija za privredne registre počće, od 12. oktobra 2020, da vodi Registar zdravstvenih ustanova, elektronsku, centralnu, javnu bazu podataka o registrovanim zdravstvenim ustanovama koje obavljaju zdravstvenu delatnost na osnovu rešenja zdravstvenog, odnosno farmaceutskog inspektora o ispunjenosti propisanih uslova za obavljanje zdravstvene delatnosti.

“Sve postojeće zdravstvene ustanove, njih oko 1.400, koje su bile registrovane u nadležnim privrednim sudovima, imaju obavezu da podnesu Agenciji popunjenu registracionu prijavu za upis usklađivanja sa odgovarajućom dokumentacijom, u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Pravilnikom o bližoj sadržini Registra zdravstvenih ustanova i dokumentaciji potrebnoj za registraciju”, ukazuju u APR.

Agencija će postupak usklađivanja u naredna tri meseca sprovoditi besplatno, a od 11. januara 2021. godine podnosilac će, uz prijavu, morati da podnese i dokaz o uplati naknade od 4.900 dinara za registraciju.

Do sada su se u Agenciji registrovali samo preduzetnici osnivači privatne prakse, a za registraciju zdravstvenih ustanova bili su nadležni privredni sudovi.

“Ubuduće će se i zdravstvene ustanove upisivati u elektronski registar i evidenciju prema proceduri koja traje najduže pet radnih dana i obezbeđuje transparentnost ovog postupka i javnost podataka”, ističu u APR.

APR je od nadležnih privrednih sudova preuzeo i kompletnu arhivsku građu o postojećim zdravstvenim ustanovama.

“Po završetku postupka usklađivanja, APR će voditi i Jedinstvenu evidenciju subjekata u zdravstvu, koju će činiti objedinjeni podaci o zdravstvenim ustanovama i privatnoj praksi na teritoriji Srbije. Tako će na jednom mestu biti objedinjeni podaci o svim pružiocima usluga zdravstvene zaštite u javnoj i privatnoj svojini, u koje će svi zainteresovani građani moći da izvrše uvid preko internet stranice Agencije za privredne registre”, ističu u Agenciji.

Dojče vele/Danas

Posao u Nemačkoj: Produženo pravilo za Zapadni Balkan

<https://www.danas.rs/ekonomija/posao-u-nemackoj-produzeno-pravilo-za-zapadni-balkan/>

Nemački Bundesrat odobrio je produžetak tzv. Pravila za Zapadni Balkan, prema kojem bi građani tog regiona mogli da zbog posla i dalje dolaze u Nemačku.

Državljeni Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Kosova, Severne Makedonije i Srbije bi, nezavisno od formalnih kvalifikacija, mogli i dalje da do 2023. zbog posla dolaze u Nemačku.

Novina je da se uvodi godišnja kvota od 25.000 ljudi. Prema saopštenju nemačke Vlade, postoji velika potražnja za radnom snagom sa Zapadnog Balkana, posebno u građevinskoj industriji.

S tim doduše mora da bude saglasna i Savezna agencija za rad. Ona proverava da li za postojeće otvoreno radno mesto ima nemačkih radnika ili radnika iz drugih zemalja EU, i da li su uslovi rada isti kao i za građane Nemačke.

Prošle, 2019. godine, izdato je 27.259 viza u sklopu projekta „Pravila za Zapadni Balkan“, ali agencije za zapošljavanje dale su saglasnost za više od 62.000 zaposlenja. Ponekad se doduše na vizu predugo čekalo.

Poslanica Zelenih Filic Polat kritikuje novo uvedenu gornju granicu. „Iako je očigledno da postoji realna potreba, veštački uvedena gornja granica ne može se opravdati“.

Najveća potreba za radnom snagom je, kao i ranije, u građevinskoj industriji, logistici odnosno transportu, a velika je potreba i dalje – za negovateljima.

Beta/Danas

Studija: Sudovi u Srbiji ne štite potrošače ni kada je zakon na njihovoj strani

<https://www.danas.rs/ekonomija/studija-sudovi-u-srbiji-ne-stite-potrosace-ni-kada-je-zakon-na-njihovoj-strani/>

Za zaštitu prava potrošača nije dovoljno da na njihovoj strani budu zakoni i činjenice da bi dobili spor na sudu u Srbiji jer je pre svega problem vladavina prava, zaključak je studije „Nevidljivi zakon“ o neprimenjivanju propisa o zaštiti potrošača i usluga od opšteg ekonomskog interesa pred sudovima u Beogradu i Pančevu.

Pravnik iz udruženja Efektiva i autor studije Jovan Ristić izjavio je pre njenog predstavljanja u Beogradu da se Zakon o zaštiti potrošača jedva primenjuje na sudovima u Srbiji, a da je pritom reč o uslugama od opšteg ekonomskog interesa.

„Reč je komunalnim, elektronskim i telekomunikacionim uslugama. One su pod uticajem monopola ili uticajem pružalaca usluga koji imaju dominantan položaj na tržištu ili su u statusu oligopola – nekoliko krupnih igrača podeli ulicu izmedju sebe i prepisuju pravila jedni od drugih ili se dogovaraju – to postoji kod telekomunikacionih operatera“, naglasio je Ristić.

Komentarišući trenutni Zakon o zaštiti potrošača, Ristić je rekao da se on naslanja na direktive Evropske unije, da je 2010. godine usaglašen kroz sporazum o asocijaciji i pridruživanju sa EU i da predstavlja moderni zakon.

„Taj zakon je razradio pravila potrošačke zaštite i 2014. godine je ustoličen za sistemski zakon – imao je obavezujuću primenu. Iz nekog razloga vidi se da ga sudije ne primenjuju, preskaču ga. Dešava se da kada potrošač traži da se on primeni, traži da se unosi njegova primena u zapisnik, da se to ne desi“, kazao je on.

Naveo je da je mali pomak ostvaren ove godine u sporovima protiv Infostana kada je doneta jedna presuda u kojoj je primenjen Zakon o zaštiti potrošača, ali je naglasio da se ipak radi o Beogradu i da se postavlja pitanje šta je sa ostatkom Srbije.

Kao preporuka iz te studija naglašeno je da je potrebno da usklade propisi u Srbiji, pre svega sa Zakonom o komunalnim delatnostima, a prema mišljenju Ristića problemima u toj oblasti treba da se bavi i Vrhovni savet sudstva.

„Zakon o zaštiti potrošača je krovni zakon te je još jači za zaštitu i s njim prvo mora da se uskladi Zakon o komunalnim delatnostima, član 13. o pravnim ekskluzivama komunalnih usluga. Ja to zovem prvani feudalizam jer su preko tog člana iz zaštite potrošača izuzete komunalne usluge“, istakao je on.

Kao primer problema sa kojim se potrošači susreću, Ristić je naveo višedecenijski problem gradjana sa JKP „Grejanje“ u Pančevu koje naplaćuje, kako je rekao, „fiksni deo grejanja koji često menja ime – malo je naknada za grejanje kroz zidove, a onda nešto drugo i plaća se čak i kada je ugovor raskinut a usluga obustavljena“.

„Vama može 15 godina da bude obustavljena usluga, što je slučaj sa pet potrošača, a da oni uporno naplaćuju uslugu koju vam ne daju. Vidite, to četiri zakona Srbije ne dopuštaju. Do pančevačkih sudija to nekako ne dolazi“, naglasio je on.

Naveo je da je iz tog grada obradio 44 presuda iz perioda od 2007. do 2020. godine i istakao da je od 2016. pančevačku toplanu nemoguće dobiti na sudu, iako su zakoni na strani građana „jer sudije zakone primenjuju selektivno ili ih uopšte ne primenjuju“.

Studija je urađena uz finansijsku pomoć EU u okviru projekta „Pripremi se za učešće“ koji sprovode Centar za evropske politike (CEP), Nacionalna alijansa za lokalni ekonomski razvoj (NALED), Centar savremene politike i Efektiva.

Novosti/Beta/Nova.rs

Novosti: Verovatno u četvrtak izbor predsednika Skupštine

<https://nova.rs/vesti/politika/novosti-verovatno-u-cetvrtak-izbor-predsednika-skupstine/>

Sednica Skupštine Srbije na kojoj bi trebalo da budu izabrani predsednik, potpredsednici i sekretar parlamenta, najverovatnije će biti zakazana za četvrtak, 15. oktobar.

Kako su prenele Večernje novosti u današnjem izdanju, poslanici bi trebalo da zasedaju i u petak, 16. i u subotu, 17. oktobra a očekuje se da na dnevnom redu budu zakoni o vladi i ministarstvima.

List je preneo da je najozbiljniji kandidat za novog predsednika parlamenta Vladimir Orlić iz Srpske napredne stranke ali se navodi i da da nije isključeno da ta pozicija pripadne nekoj drugoj stranci, najverovatnije socijalistima.

Kilometar puta u Srbiji 14 miliona evra, u Australiji 2!

<https://direktno.rs/vesti/drustvo-i-ekonomija/306573/put-milioni-australija.html>

Jedan kilometar puta, koji će raditi kineske firme, u Srbiji košta skoro 14 miliona evra, dok kilometar puta u Australiji košta od 1 do 2 miliona evra.

- Za put dugačak 47,7km sa jednim mostom i tunelom dužine 3,5km između Novog Sada i Rume, Srbija će platiti kineskom izvođaču radova 660 miliona evra. Drugim rečima, kilometar puta koštaće građane Srbije skoro 14 miliona evra, više nego koliko košta najskuplji put u Norveškoj - napisao je direktor Instituta za evropske poslove Leo Naim Beširi na svom Tviteru.

Na ovu frapantnu činjenicu da je čak i najskuplji put u Norveškoj jeftiniji od srpskog puta, osvrnuo se korisnik Tvitera koji, kako kaže, radi u ministarstvu za infrastrukturu i saobraćaj u Australiji.

- Pošto radim u ministarstvu za infrastrukturu i saobraćaj u Australiji (DoT) samo hoću da napomenem da izgradnju 1km puta plaćamo oko 1-2 miliona Evra, a to je za četiri traka u oba smera i uključuje zasebnu fiberoptičku mrežu i elektroniku za nadzor i kontrolu saobraćaja - napisao je on.

Postavlja se pitanje zašto su putevi u Srbiji višestruko skuplji, kada je čak i u ekonomski daleko razvijenijim državama cena izgradnje puteva višestruko jeftinija.

- Za jednu od skupljih sekcija na kojoj sam radio cena je bila oko \$6M AUD po km ili 4M€/km. Asfalt košta oko \$200/t da se postavi sa mašinom "shuttle buggy" koja košta oko \$100/h sa vozačem koji košta isto toliko. Za direktnog izvođača na terenu, cena jedne radne grupe sa par kamiona, kaminom s vodom, valjkom, mašinama, bagerom, i do 10 radnika nije skuplja od \$700-1000 po satu. Ni sam "work site" sa komunalijama, kućicama, itd ne može biti toliko skup da autoput toliko poskupi u Australiji - objasnio je Tviteraš zašto australijski putevi koštaju jeftinije.